

Kỹ thuật nuôi cá sấu hộ gia đình

1. Xây dựng chuồng nuôi

Chuồng nuôi cá sấu thương phẩm thường là một khu vực ngoài trời được quây lại (còn gọi là chuồng quây) có hệ thống rào chắc chắn, có bể chứa nước (bể đất hoặc bể xi măng) có khu vực cho cá sấu ăn và nhiều cây bóng mát.

Địa điểm làm chuồng quây cần chọn nơi có nhiều ánh sáng mặt trời, kín gió (có thể trồng cây để chắn gió), chú ý là cây không được che khuất ánh sáng mặt trời buổi sáng và buổi chiều chiếu vào chuồng quây.

Có thể dùng gỗ, lưới kim loại, các tấm tôn để rào quây chuồng hoặc xây tường bao bằng gạch pa panh. Rào sâu ngập trong đất ít nhất 50cm để tránh cá dũi đất tẩu thoát. Tường rào xây cao khoảng 1,4m có thể nuôi cá sấu cỡ dài 2m an toàn.

Trong chuồng nuôi nhất thiết phải có nước cho cá sấu tắm mình vì vậy phải có ao hoặc bể xây.

Ao đất (hoặc bể đất) nếu đào nông khó giữ nước, đào sâu cá sấu đã xuống nước sẽ khó lên bờ nên cần dùng các khúc gỗ, tảng đá hoặc tấm xi măng nhẵn xếp vào bờ hoặc kê ao giúp cho cá lên bờ dễ dàng. Ao có dòng nước chảy vào-ra nhưng vẫn giữ được mức nước ổn định là tốt nhất.

Bể xi măng chìm không sâu quá 75cm. Nếu cùng một chuồng các bể xây có độ cao thấp khác nhau, thì cá sấu có xu hướng tụ tập ở phía dưới.

Chuồng nuôi cá sấu kích thước 30x30m có hệ thống hai bể song song, thành bể có bờ thoải dốc, độ sâu trung bình ở giữa bể là 60cm. Khi cần cọ rửa vệ sinh cần tháo cạn nước ở một bể, tất cả cá sấu sẽ sang bể bên cạnh. Nhờ thế công việc dọn dẹp nước sẽ không làm ảnh hưởng gì đến cá sấu đang nuôi.

Các chuồng nuôi cần có khu vực rộng láng xi măng để cá sấu nằm phơi nắng. Nên trồng các loại cây có lá xanh quanh năm, cây thân gỗ có tán thấp và rộng để tạo được nhiều bóng râm. Trung tâm nghiên cứu gia cầm ở Thụy Phương (Viện Chăn nuôi) còn nuôi cá sấu trong nhà kết hợp với sàn phơi nắng, bể chứa nước và cây bóng mát ở ngoài trời, nhờ vậy cá sấu được bảo vệ tốt hơn và khỏi bị rắn độc cắn.

2. Mật độ nuôi

Cỡ cá sấu từ 1 đến 3 tuổi, mật độ thưa 0,6-1 con/m² ở điều kiện bình thường. Mật độ 3 con/m² với điều kiện cho ăn tốt, giữ được vệ sinh chuồng trại.

3. Cho ăn và chăm sóc.

Cần cho cá sấu ăn đủ và thức ăn phù hợp. Cá sấu hầu như không có khả năng đồng hóa đạm có nguồn gốc thực vật.

Thường cho cá ăn những loại thức ăn như lòng lợn, lòng bò, lòng gà vịt, cá đồng, cá biển, chuột.

Cần dựa vào thức ăn còn lại của chiều ngày hôm trước để điều chỉnh thức ăn cho vừa đủ. Theo dõi nhiều lần cho cá sấu ăn sẽ đoán được nguyên nhân cá không ăn hết thức ăn, do thức ăn không phù hợp, do thời tiết hay do chuồng trại bị xáo trộn làm cho cá sấu hoảng sợ.

Nuôi sau 19 tháng ở vùng nhiệt đới cá sấu nước lợ nuôi bằng cá (cá được cắt thành miếng nhỏ) dài trung bình 1,06m, nặng 4kg; sau 4 năm dài 2m, nặng 37kg. Nếu cho cá ăn bằng thịt bò xỏ cá sẽ lớn nhanh hơn. Cá sấu đực thường lớn nhanh hơn con cái. Nuôi cá sấu Cuba ở Viện Chăn nuôi cho ăn bằng cá mè, cá rô phi, cứ 4,5kg cá nước ngọt được 1kg cá sấu tăng trọng.

Phải cho cá sấu ăn thức ăn tươi, cắt thành các mảnh nhỏ để cá sấu dễ nuốt và không để ruồi nhặng bầu. Hai ngày cho cá ăn một lần.

Đặt thức ăn lên các tấm ván hoặc các miếng tôn để dễ dàng quét dọn, di chuyển. Máng cho ăn nên dài và không quá 10cm lóng xi măng nhẵn và dốc thoải thoải thông với mương tiêu. Khi quét dọn máng ăn có thể dùng vòi nước để xối rửa và dùng chổi cán dài, để quét dọn. Phía trên các máng ăn chừng 80cm nên căng lưới và để không cho chim chóc sà xuống ăn và tranh thức ăn của cá sấu.

Nên có chuồng cách ly để nuôi riêng những con cá sấu yếu, ở chuồng cách ly nên dùng nguồn nước riêng, máng ăn luôn sạch và có chế độ chăm sóc đặc biệt. Ngoài ra còn lập ra khu riêng có nhiều ngăn chuồng nhỏ để nhốt cá sấu trước khi giết, mổ. Hiện nay, thị trường thế giới cần 2 triệu tấn da cá sấu là 600-700USD. Thịt cá sấu có lượng đạm 21-22%, mỡ 1-1,5%, tro 1,3%, là món ăn đặc sản trong nước. Ở nước ta đang nuôi cá sấu nước ngọt (sấu xiêm *Croodylus siamensis*) cá sấu nước lợ (cá sấu hoa, sấu lửa *C. prosus*) và cá sấu Cuba (*C. thombifer*).